

AMATININKŲ NAUDOJAMŲ TECHNIKŲ IR MEDŽIAGŲ PRITAIKYMAS PAŠTO MENE

Įvadas

AMATAI YRA POPULIARI VEIKLA, KURIOS TERMINĄ ŽINO VISI ŽMONĖS. O pašto meno sąvoką nėra taip lengva paaiškinti ar rasti jos apibrėžimą. Žinome, kad menininkas Ray Johnson, kurį galima sieti su Fluxus meno judėjimu, 1962 m. įkūrė "Niujorko susirašinėjimo mokyklą", todėl jis laikomas pašto meno judėjimo, išsivysčiusio septintajame ir aštuntajame dešimtmetyje, pradininku. Jo tikslas buvo sukurti galimybę menininkams iš skirtingų šalių tiesiogiai keistis menu, idėjomis ir informacija, nesikišant meno prekiautojams ar galerijoms.

Tam tikra prasme amatai taip pat gali būti laikomi namudine, pašaline meno forma, norinčia išlaikyti atstumą nuo oficialios meno scenos. Pašto menas yra sunkiai suprantama meno forma, iš prigimties įvairesnė nei, tarkime, tapyba. Kuriant paveikslą, pagrindinė priemonė yra dažai, o kuriant pašto meną yra naudojamos įvairios technikos ir priemonės.

Amatas yra giliai įsišaknijęs visose pasaulio kultūrose ir daro įtaką visoms valstybėms. Pašto menas, kuris remiasi įvairiais šaltiniais, yra bendradarbiavimo kalba, apimanti daugiakultūriškumo svarbą. Tai atvira, demokratinė forma, kurioje egzistuoja ir kartu klesti kelios bendros tapatybės. Pašto meno atstovai dažnai kovoja už socialinį teisingumą ir kuria projektus, kuriais pagerbiama kultūrų įvairovė. Jie pasisako už lygiateisiškumą ir kuria lyčių, etninių ir socialinių grupių tarpusavio ryšius; visi šie tikslai yra labai svarbūs neramioje epochoje, kurioje gyvename. Pašto menas dažnai yra nematoma veikla, kurios šalininkai negauna jokio pelno. Nepaisant to, pašto mene jau daugiau nei penkiasdešimt metų gyvuoja nepaliaujami kūrybiniai ieškojimai, tolerancijos, abipusiškumo ir necenzūruotų kūrybinių mainų troškimas visame pasaulyje.

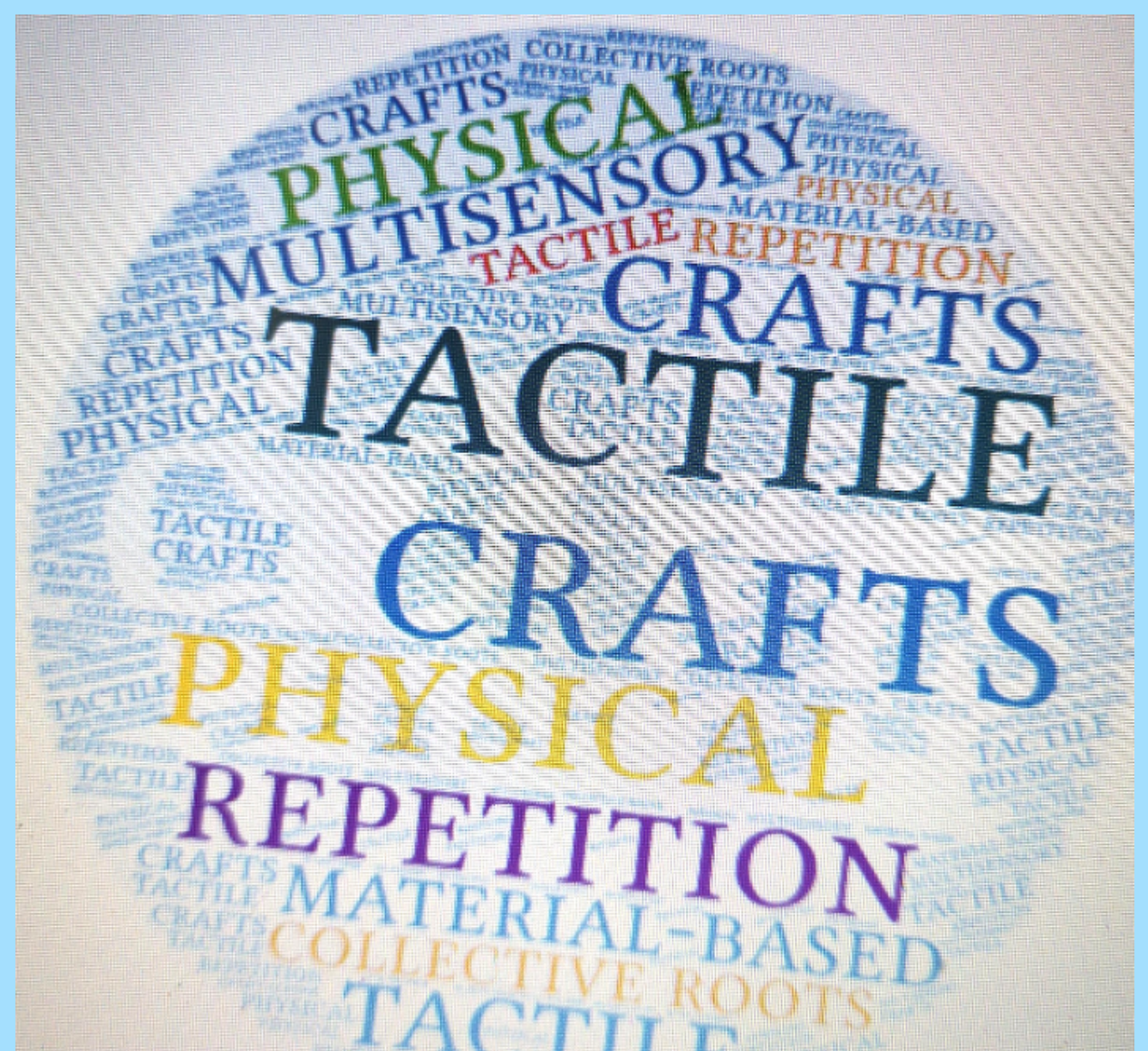
Kaip amatai yra pritaikomi mene, galite pamatyti viename iš meno katalogų, kuris parengtas pagal satyrinį ironišką John Heartfield fotomontažą "Vokietijos gamtos istorija. Metamorfozės" (1934 m.). Ten rasite skirtingų raštų; rankų darbo elementų; meistriškumo elementų; pašto meno elementų; graffiti; ir kt. (https://www.academia.edu/51001373/Cipo_vehicles_mail_art_stencil_embroideries)

Amatininkų naudojamos technikos - tai technikos atliekamos rankomis.

Jos apima įvairius pojūčius, fizinį aktyvumą, medžiagų ir įrankių rinkimą bei planavimą iš anksto. Amatininko darbo eiga apima lytėjimo, fizinius, kognityvinius ir emocinius aspektus, kuriuos išryškina dažnai pasikartojantis darbo pobūdis. Multisensorinė patirtis, pagrįsta natūralių ir gyvų medžiagų naudojimu, sukelia prisiminimus, idėjas ir pokalbius, kurie gali padėti atrasti naujus bendravimo būdus ir sužinoti poreikius. Pasiruošimas užsiėmimui gali būti labai įkvepiantis, jei kartu su dalyviais vaikščiosite gamtoje ir rinksite lapus, šakas, gėles, kankorėžius ir t.t. Rinkimas sieja žmones su praeitimi, nes visi esame kilę iš žemdirbystės, kuri yra kolektyvinis darbas, atliekamas gamtoje.

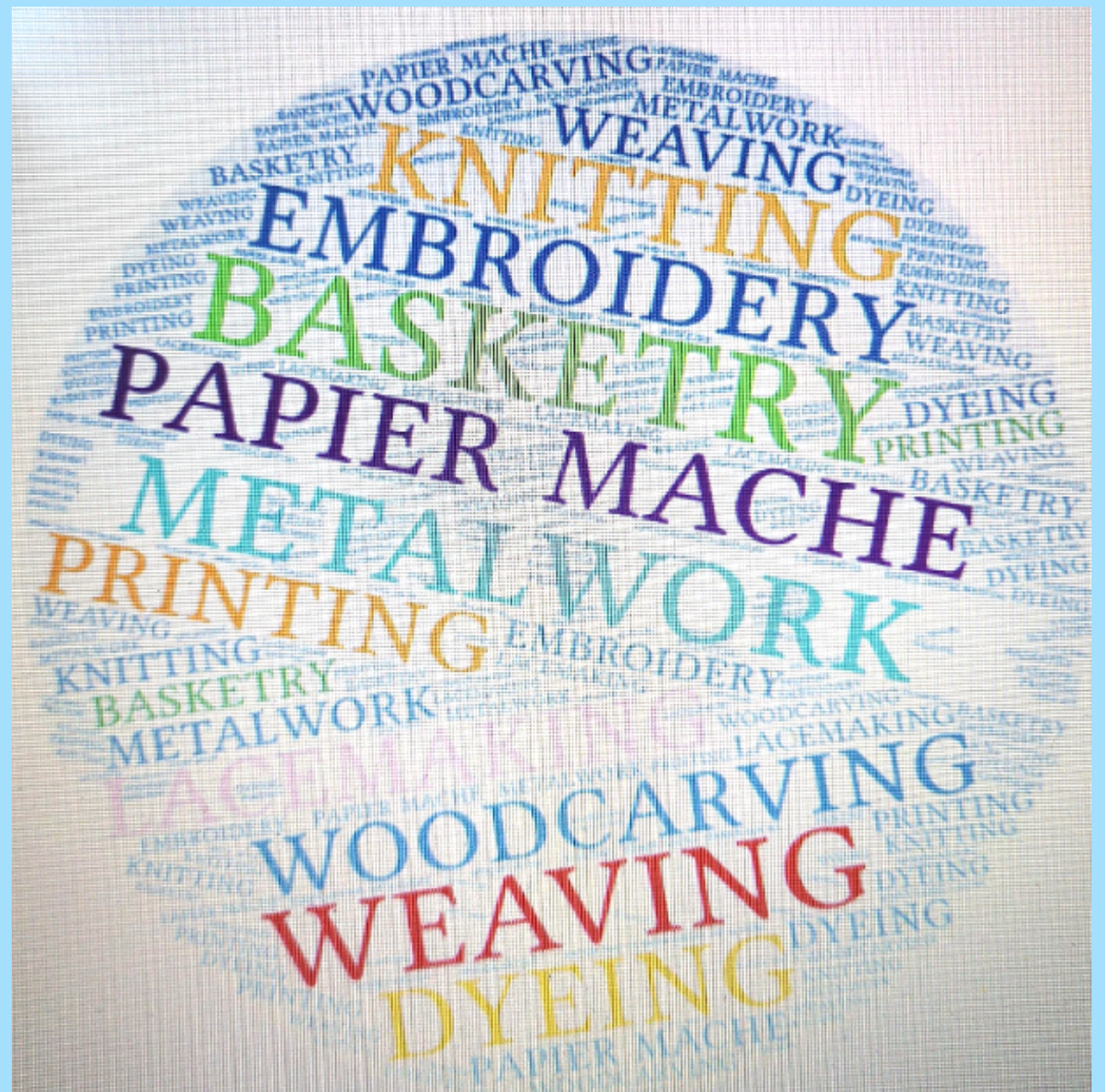
Amatai ir kūryba yra:

- apčiuopiami
- fiziški
- pasikartojantys
- multisensoriniai
- kilę iš komandinio darbo, žemės ūkio

Kokias technikas galite naudoti vesdami pašto meno užsiėmimus senjorams:

- metalo dirbiniai: viela, aliuminio plokštės
- mišrios medijos
- papjė mašė
- drožinėjimas iš medžio
- krepšelių pynimas
- audimas
- siuvinėjimas
- nėriniai, pynimas, makrame
- mezgimas
- spausdinimas
- dažymas, botaniniai dažai
- keramika

Spausdinimas ir raižymas yra naudojami ypatingai pašto meno formai - meniniams antspaudams.

Terminas "menininko pašto ženklas" reiškia į pašto ženklą panašią meno formą, naudojamą bet kokiai kūrėjo pasirinktai temai vaizduoti ar įamžinti. Menininko pašto ženklai priklauso Pelenės pašto ženklų kategorijai, nes jie negalioja siunčiant paštu, tačiau nuo klastočių ar netikrų nelegalių pašto ženklų jie skiriasi tuo, kad paprastai jų kūrėjas neketina apgauti pašto institucijų ar pašto ženklų kolekcininkų.

Taip pat galite surengti ir nuotolinius užsiėmimus. Šio modulio pabaigoje jums pateiksime pavyzdį apie siuvinėjimo užsiėmimą, kurį surengė tekstilės amatininkė Leena Illuka bendradarbiaudama su Suomijos amatų muziejumi.

Mokymų vadovo vaidmuo

Jei neturite patirties amatų srityje, gali būti šiek tiek baisu vesti pašto meno užsiėmimus. Tačiau jus gali nuraminti mintis, kad šių užsiėmimų metu yra sukuriami maži darbeliai ir jiems nereikia didelės erdvės. Dirbdami naudokite aplinkai draugiškas medžiagas, kasdienes technikas, skirkite dėmesį rankų darbui, rinkitės pažįstamas formas, kurios tikėtų ir regos negalią turintiems asmenims. Dėmesį sutelkite ne tik į rankų darbą, bet ir veiklas, žadinančias kitus pojūčius.

Prieš pradėdami užsiėmimą apgalvokite šiuos aspektus:

1. Daug dėmesio skirkite žmogaus turimiems įgūdžiams. Kuriant pašto meną yra naudojamos pačios paprasčiausios medžiagos, kurios galbūt iš pirmo žvilgsnio neturi didelės pridėtinės vertės.
2. Taikykite patyriminius metodus, pasitelkdami įvairius kvapus, paviršius, temperatūrą, spalvas.
3. Tyrinėkite ir atraskite veiklas, kurios sužadintų gerus jausmus. Neskubėkite, įsijauskite į procesą.
4. Pagalvokite ir apie save. Tegul užsiėmimai teigiamai nuteikia ir jus. Mėgaukitės!

Asociacijos "Modus" mokymų vedėjos - Behnaz Fazelian ir Anni Jokinen. Akimirkos iš užsiėmimo Salonikuose 2022 m.

Pašto meno užsiėmimo instrukcijos

Kas paskatino pasirinkti multisensorinį užsiėmimą? Ekskursija į "Finnish Autism Foundation" sensorinį kambarį. Kambario pagrindas yra gamta. Jis yra skirtas autizmo spektro sutrikimą turintiems asmenims. Šio kambario pagrindinis privalumas yra tai, kad jis ramina. Kambarį padėjo įkurti ir patys vartotojai, bendradarbiaudami su socialine darbuotoja Kati Kervinen.

MULTISENSORINĖS KORTELĖS KŪRIMAS

TRUKMĖ: 90 minučių, į kurias įeina dvi pertraukos po 10 minučių

DALYVIŲ SKAIČIUS: vienas asmuo veda užsiėmimą 5 dalyviams.

APLINKA: erdvi, šilta, gerai apšviesta, prieinama visiems, tokia, kurioje būtų galima be baimės naudoti dažus ir sujaukti, turėti kriauklę. Jei dirbama lauke, reikia numatyti pastovias sėdimas vietas, kad dalyviai nepavargtų.

KŪRINIAI: pašto menas gali būti susijęs su daiktais, kurie siunčiami voke arba be voko. Vokas gali būti sukurtas kaip meno kūrinys. Voke siunčiamas daiktas gali būti dvimatis ar trimatis atvirukas arba įrankis/ medžiaga, kurią gavėjas gali naudoti. Nebaigtus rankdarbius galima siųsti paštu, o gavėjas juos gali papildyti. Nuotoliniai užsiėmimai gali būti rengiami naudojant medžiagas, kurias gavote iš užsiėmimą vedančio asmens.

PRIEMONĖS: natūralios medžiagos, surinktos iš pažįstamų vietų arba miško. Gėlės ir lapai iš namų kiemo, šakelės ir spygliai ir t. t. Dvipusė lipni juosta, permatoma juosta, klijai, medinės mentelės spalvoms maišyti arba klijams tepti, dažai, popierius, kartonas, odos, audinio, medžio, metalo likučiai. Vokai.

ĮRANKIAI: žirklys, popieriaus pjaustyklė, skylamušis, "pasidaryk pats" darbams skirti įrankiai. Medžiagų gamybai naudokite buitinius įrankius, pavyzdžiui, skylamušį, jis padės jums iš pusiau sudžiūvusių lapų ar gėlių žiedlapių pagaminti konfeti.

KITOS MEDŽIAGOS

- tekstilė: medvilnė, linas, šilkas, vilna
- mediena
- stiklas, skaidrūs plastiko lakštai
- molis (keramika), modeliavimo molis
- metalas; folijos ir t. t.
- įvairūs likučiai; siūlai, audiniai, mediena ir t. t.
- natūralios medžiagos:
 - užaugintos medžiagos
 - pakartotinai naudojamoms medžiagoms.

Konfeti iš pusiau išdžiūvusių medžių lapų.

Teptukai iš natūralių medžiagų: plunksnų, šakelių ir t. t.

Ant voko atspausdintas paties nuskindas paparčio lapas.

1. Medžiagų paieška: surinkite, apdorokite ir (arba) pajuskite turimą medžiagą.
2. Išsiaiškinkite temą ir dizainą; raskite reikiamus įrankius.
3. Sukurkite kortelę naudodami įvairias technikas ir įrankius.
4. Jei reikia, apkirpkite lapo kraštus su popieriaus pjaustykle.
5. Jei reikia, sukurkite voką.
6. Aptarkite užsiėmimą: jo plusai ir socialinis santykis.
7. Dalijimasis kūriniais su kitais dalyviais socialinėje erdvėje.
8. Jei yra poreikis, kortelė išsiunčiama gavėjui.

Leena Möller, Sirpa Mörsky ir Liisa Pikkujämsä - trys pašto meno užsiėmimo, vykusio Salonikuose (Graikija), dalyvės.

VIRTUALAUS UŽSIĖMIMO PAVYZDYS

(<https://drive.google.com/drive/folders/1eUTymBJ-uBiS6UfNGSGCQuoF447FVS31?usp=sharing>)

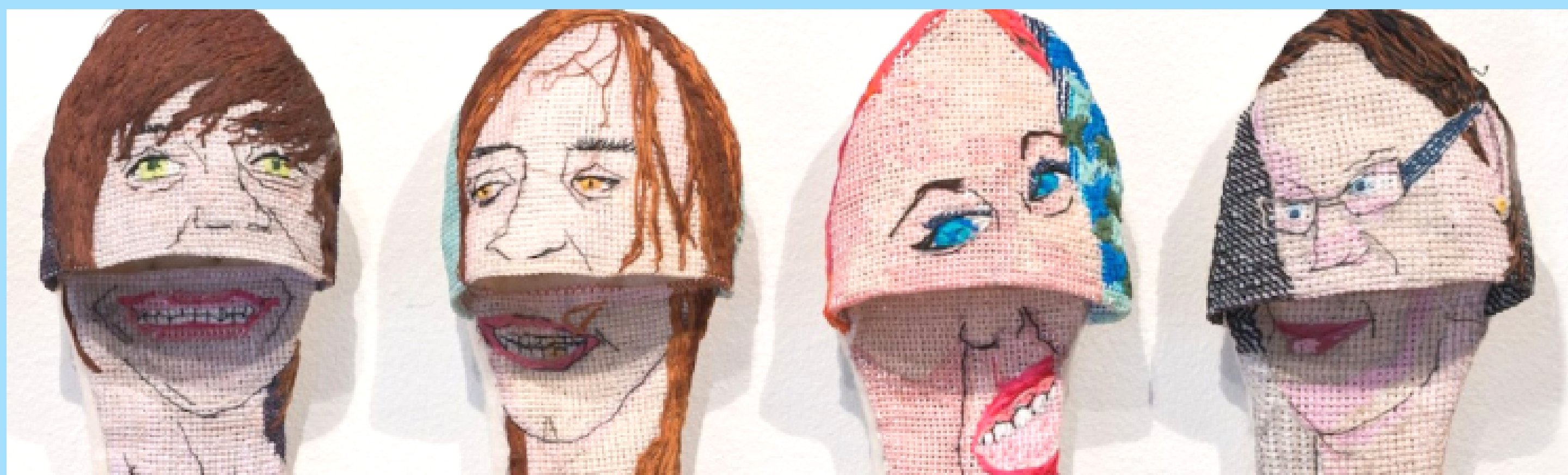

Nors didžioji dauguma korespondencijos meno ar pašto meno veiklų vyksta paštu, šiandieninės elektroninio bendravimo formos pašalina šio meno erdvės ribas. Atsiradus socialiniams tinklams, amatai yra plačiai pristatomi internete.

Suomijos amatų muziejus surengė virtualų siuvinėjimo užsiėmimą su tekstilininke Leena Illukka. Likus dviem savaitėms iki "Zoom" susitikimo muziejus visiems dalyviams išsiuntė priemonių rinkinį.

Jame buvo visos medžiagos ir įrankiai, tik trūko žirklių.

Prieš užsiėmimą dalyviai taip pat gavo menininkės paaiškinimą, kad užsiėmimo metu dalyviai ant šlepečių išsiuvinės portretą arba karikatūrą. Taip pat dalyviams buvo išsiųstos siuvinėjimo instrukcijos pdf formatu per el. paštą. Menininkė taip pridėjo ir ankstesnių savo darbų nuotraukų, darytų siuvinėjimo užsiėmimo metu.

Voko viduje/reikmenų rinkinyje buvo galima rasti: spalvotų pieštukų brėžinio parengimui, siuvinėjimo adatų, daugybę siuvinėjimo siūlų, pora neaustinės tekstilės šlepečių.

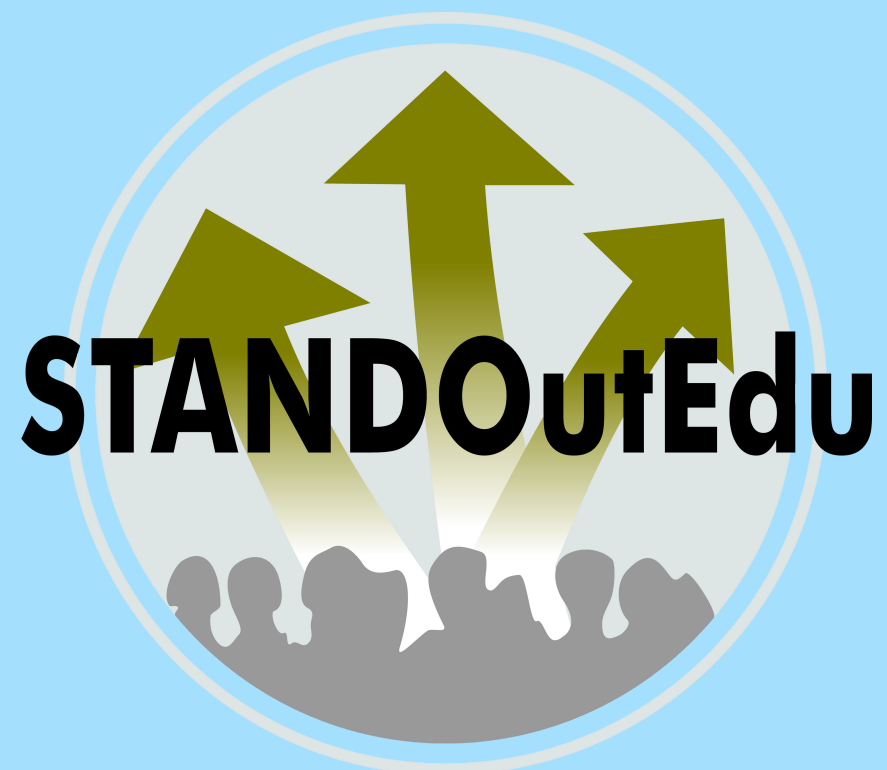
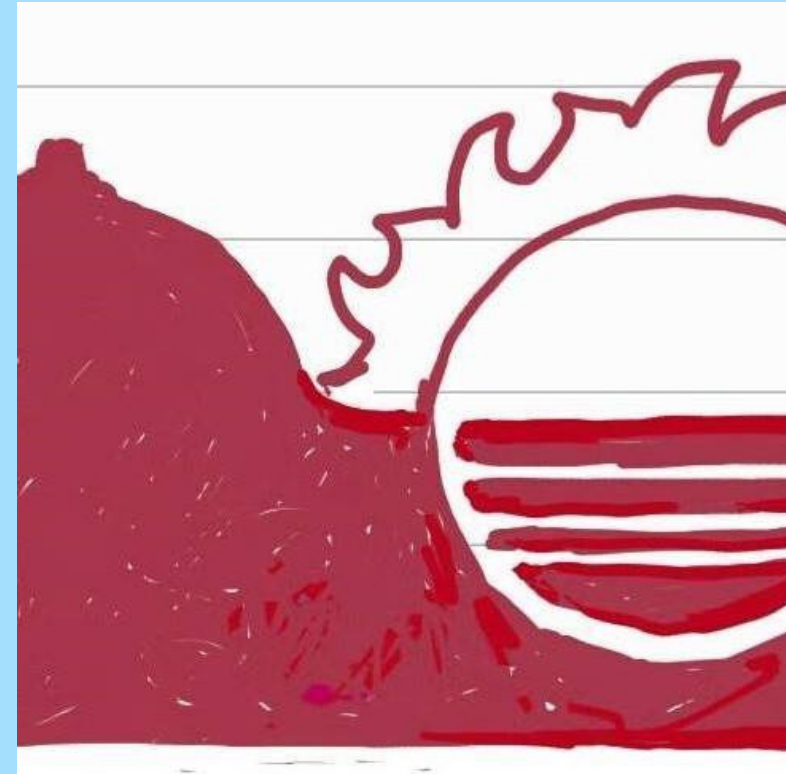

Po dviejų valandų užsiėmimo dalyviai pasidalijo savo darbų nuotraukomis internetinėje platformoje Padlet.

**TIKIMĒS, KAD
JUMS PATIKS ŠIE
PAŠTO MENO
UŽSIĒMIMAI!!!**

PROJEKTO PARTNERIAI

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

